

การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้เชิงรุกด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

Development of Activities by Using Active Learning Management with the Teaching Model of GPAS 5 Steps

ชยพล ใจสูงเนิน¹ อรัญญา มุดและ² นิตย์ เนียงน้อย²

Chayaphol Chaisungnoen¹, Aranya Mudlae² and Nit Neingnoi²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วย GPAS 5 Steps และ 2) ศึกษาความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วย GPAS 5 Steps มีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครู โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps โดยบูรณาการร่วมกับรายวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษโดยใช้โครงงานน้ำพริกถนอมเชื้อ โดยใช้ใบงานที่ใช้คำถามสะท้อนถึงการเรียนรู้ ตามแนวทางดังนี้ อะไร (What) อย่างไร (How) ทำไม (Why) และการใช้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้ 2) ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps พบว่า ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วย GPAS 5 Steps ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การเรียนรู้เชิงรุก รูปแบบการจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, Assistant Professor, Thai Language, Faculty Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

²อาจารย์, สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, Lecturer, English (English Program), Faculty Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ชยพล ใจสูงเนิน, chayaphol.chai@vru.ac.th

รับเมื่อ 22 เมษายน 2565 แก้ไข 10 ตุลาคม 2565 ตอบรับเมื่อ 11 ตุลาคม 2565

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) develop an active learning activity management with GPAS 5 Steps, and 2) examine the success of the active learning activity management with GPAS 5 Steps. The 2- step research was organized as follows: Step 1- Developing an active learning activity management with GPAS 5 Steps. The ten informants were selected by purposive sampling technique from Her Royal Highness Princess Soamsawali School under the Office of the Basic Education Commission, consisting of school directors, deputy directors, heads of learning strands, and teachers. The research instrument was a written record of the conversations. The data were analyzed by using content analysis. Step 2- Examining the implementation success of the active learning activity management with GPAS 5 Steps. The research instrument was a set of opinion questionnaires with a 5 -level rating scale. The data were collected and analyzed by mean and standard deviation.

The results of the study revealed that 1) the development of the active learning activity management with GPAS 5 Steps integrated into Home Economics, Science, and English courses through the Naam Phrik Long Reua project containing the worksheets with reflection questions according to the following guidelines: What, How, Why, and knowledge transfer communication and 2) The success of the active learning activity management with GPAS 5 Steps was overall at the highest level.

Keywords: Active Learning, GPAS 5 Steps Teaching Model

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศทั้ง ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ให้ความสำคัญ กับทุนมนุษย์ เนื่องจากทุนมนุษย์ของประเทศไทยยังมีปัญหา ในด้านคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษา ของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะ ของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อย ยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลต่อวิกฤตการณ์ ทศนคติ และพฤติกรรมในการดำเนิน ชีวิต จึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาดน ให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรม ตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูง ตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทำได้ด้วยการส่งเสริม ให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรก

คุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และจิตสาธารณะ และ การที่จะพัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถ ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า จำเป็นต้องมีการส่งเสริม เด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาทักษะทางสมองและทางสังคม ที่เหมาะสม มีการส่งเสริมเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นให้มีทักษะ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ (สำนักงานการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2559) โดยการศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนา คุณภาพชีวิตมนุษย์และการพัฒนาประเทศที่เชื่อมโยงกันทั่วโลก ให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย รวมทั้งการศึกษาดนตลอดชีวิต การจัดระบบการศึกษาที่สนองตอบ ความต้องการของบุคคล สังคม และประเทศชาติมากเท่าไร ย่อมหมายถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มี ศักยภาพเพิ่มขึ้นเพียงนั้น บุคคลที่มีความสำคัญมากที่สุด ในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ ก็คือ “ครู” ครูยังคงเป็นผู้ที่มีความหมายและปัจจัยสำคัญมากที่สุด ในห้องเรียน และเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู

(วารสารธรรม สามโกเศศ, 2553) และจากพระบรมราชโองบายของรัชกาลที่ 10 ที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาและพันธกิจของสถาบันราชภัฏที่น้อมนำแนวพระราชดำริและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาทางการศึกษาที่สำคัญ และหนึ่งในโครงการที่สำคัญ คือ การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นไปยังพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ คือ จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ทำให้ผู้เรียนเล็งเห็นความสำคัญของประสบการณ์ และเป็นเปิดโลกทัศน์ในการแก้ปัญหาด้วยข้อสรุปที่เกิดจากความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกันจากองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากระบวนการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากความสำคัญที่กล่าวมา เนื่องมาจากโรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับเขตในเมือง ทำให้นักเรียนห่างไกลจากแหล่งภูมิปัญญา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้เชิงรุกด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วย Active Learning แบบ GPAS 5 Steps (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2563) และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

ท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ประจำจังหวัดปทุมธานี ดังนั้น เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนเห็นคุณค่าองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น เกิดการเรียนรู้สัมประสพการณ์ร่วมกับคนในท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นกลไกตัวสำคัญในการฟื้นฟูและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไปเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps ด้วยโครงงานน้ำพริกถนอมตัวของนักเรียน โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps

ตัวแปรอิสระ

- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วย Active Learning แบบ GPAS 5 Steps (Gathering, Processing, Apply1, Apply2, Self gegulating)
- วัฒนธรรมท้องถิ่น (ด้านอาหาร)

ตัวแปรตาม

1. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วย GPAS 5 Steps
2. ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps มีวิธี ดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps

ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา และแนวทางการจัดการเรียนรู้ มาใช้เป็นกรอบในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และศึกษาความต้องการและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครู โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มตรวจสอบแนวทางกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps มีทั้งหมด 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ประเด็นการสนทนากลุ่ม จำนวน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การกำหนดชื่อกิจกรรม 2) วิเคราะห์มาตรฐานอาชีพ 3) การกำหนดกิจกรรมของหลักสูตร 4) การกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตร 5) การกำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตร และส่วนที่ 2 รายละเอียดข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้แนวคิดของ Miles and Huberman (1984)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps หลังการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครู โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าความตรง เท่ากับ 0.66-1.00 โดยแต่ละระดับ มีความหมาย ดังนี้ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps คือ

1. ผลการศึกษาความต้องการและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps การเรียนรู้โรงเรียนส่งเสริมอาชีพ : เซฟทองสะอาดนี้เป็นการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับบริบทของศตวรรษที่ 21 และความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ทุกหน่วยการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามแนวทาง GPAS 5 Steps โดยมีนวัตกรรมชุด TTK(Teacher Tool Kits) เป็นสื่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และที่สำคัญมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการ สามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปประกอบอาชีพหลังจากเรียนจบหรือสามารถนำไปเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้อย่างมั่นใจ และผลการสนทนากลุ่มการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการสนทนากลุ่มการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	ผลการสนทนากลุ่ม
1. การกำหนดชื่อกิจกรรม	เนื่องจากโครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์กับโรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา โดยมีตัวแทนของหน่วยงานเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงานฉะนั้น การกำหนดชื่อกิจกรรมจึงมี 2 ระดับ คือ ระดับระหว่างหน่วยงาน กิจกรรมนี้ชื่อ กิจกรรมการยกระดับคุณภาพการศึกษาท้องถิ่น ในด้านโรงเรียนส่งเสริมอาชีพ ระดับผู้ปฏิบัติงาน กิจกรรมนี้ ชื่อ เชฟทองสะอาด
2. วิเคราะห์มาตรฐานอาชีพ	กิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมอาชีพ : เชฟทองสะอาด นำขั้นตอนการเรียนการสอนสำคัญของวิชาชีพเชฟมาบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนร่วมกับรายวิชาในโรงเรียน คือ การนำ เชฟ เชคคิสต์ (Chef Checklist) มาปรับใช้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานอย่าง “เชฟมืออาชีพ” กระทั่งเกิดความชำนาญ มีมาตรฐานการทำงานทุกขั้นตอนเหมือนเช่นที่เชฟทำงาน สามารถประกอบอาหารได้อย่างถูกต้องหลักอนามัย มีมาตรฐานวัตถุดิบ มาตรฐานการปรุง การตกแต่งอาหาร การจัดทำหีบห่อ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการตลาด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพหรือศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปได้
3. การกำหนดกิจกรรมของหลักสูตร	แผนการจัดการเรียนรู้ชุด เชฟทองสะอาด เกิดจากการบูรณาการระหว่างวิชาชีพเชฟและวิชาตามแผนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสามัญ ฉะนั้นจึงออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยเป็นชุดการเรียนรู้ (Module) โดยแต่ละโมดูลจัดการเรียนการสอนตามแนว GPAS 5 Steps โดยเน้นกิจกรรมการลงมือปฏิบัติอย่างมีมาตรฐานตามเชฟ เชคคิสต์ ดังนี้ 1. กิจกรรมการจัดเตรียมวัตถุดิบสำหรับประกอบอาหาร 2. กิจกรรมการปรุงอาหาร 3. กิจกรรมการจัดตกแต่งอาหาร 4. กิจกรรมการบรรจุภัณฑ์ 5. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์และการตลาด 6. กิจกรรมความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ทุกกิจกรรมจะมีการคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายเพื่อนำไปสู่การคิดต้นทุนกำไรในการประกอบกิจการ
4. การกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตร	หลักสูตร โรงเรียนส่งเสริมอาชีพ : เชฟทองสะอาด ตอนนำพริกขี้หนู มีข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางการเรียนรู้ สามารถประกอบอาชีพ ทหารายได้หลังเรียนจบหรือเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปโดยมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) รายละเอียดด้วย คือ 1. แต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเรียนรู้ตามแนว GPAS 5 Steps 2. แต่ละกิจกรรมต้องมีมาตรฐานตาม เชฟ เชคคิสต์ ที่กำหนดไว้ 3. แต่ละกิจกรรมต้องใช้ชุด TTK (Teacher Tool Kits) ช่วยในการเรียนรู้เป็นไปตามกระบวนการ GPAS 5 Steps และผ่านการลงมือปฏิบัติ ข้อกำหนดดังกล่าวนี้ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีมาตรฐาน มีทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถวัดประเมินผลได้ทั้งในระหว่างเรียนรู้และหลังจากเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถประเมินการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทำให้ง่ายต่อการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้และทักษะของผู้เรียน
5. การกำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตร	เนื้อหาสาระของหลักสูตรเกิดจากการบูรณาการระหว่าง วิชาชีพเชฟ และสาระการเรียนรู้ตามแผนการเรียนในสายสามัญ โดยบูรณาการร่วมกันระหว่าง การจัดการเรียนการสอนของเชฟ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ โดยมีวิชาการงานพื้นฐานอาชีพเป็นแกน การบูรณาการเนื้อหาสาระดังกล่าว นอกจากคำนึงถึงสมรรถนะของผู้เรียนที่สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปได้แล้วยังตระหนักถึงมาตรฐานการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้สำหรับทุกรายวิชาที่นำมาบูรณาการร่วมกันด้วย

2. ศึกษาความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps (n=10)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูเสริมสร้างอัตลักษณ์โรงเรียนอาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ครูมีส่วนร่วมเสริมสร้างอัตลักษณ์	4.80	0.42	มากที่สุด
3. ผู้เรียนมีความรู้	4.70	0.48	มากที่สุด
4. ผู้เรียนมีทักษะการเก็บข้อมูล	4.80	0.42	มากที่สุด
5. ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์	4.70	0.48	มากที่สุด
6. ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์	4.80	0.42	มากที่สุด
7. ผู้เรียนมีทักษะการสรุปความ	4.60	0.51	มากที่สุด
8. ผู้เรียนมีทักษะรับผิดชอบ	4.80	0.42	มากที่สุด
9. ผู้เรียนมีทักษะอาชีพ	4.80	0.42	มากที่สุด
10. โรงเรียน ครู และนักเรียน เสริมสร้างความเข้มแข็งท้องถิ่น	4.80	0.42	มากที่สุด
11. โรงเรียน ครูและนักเรียน เสริมสร้างวัฒนธรรมไทย	4.80	0.42	มากที่สุด
12. โรงเรียน ครูและนักเรียน เสริมสร้างความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม	4.80	0.42	มากที่สุด
รวม	4.79	0.41	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รายการที่ 1 ครูเสริมสร้างอัตลักษณ์โรงเรียนอาชีพ ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = .00) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รายการที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะการสรุปความ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.51)

กล่าวโดยสรุป ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps สามารถสร้างประโยชน์สำหรับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับบริบทของศตวรรษที่ 21 และความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ทุกหน่วยการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามแนวทาง GPAS 5 Steps โดยมีนวัตกรรมชุด TTK (Teacher Tool Kits) เป็นสื่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

อภิปรายผล

1. การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps เนื่องจากผู้วิจัยศึกษาจากความต้องการและสภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps พบว่า ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps ของโรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา ใช้รูปแบบการเรียนรู้โรงเรียนส่งเสริมอาชีพ : เซฟทองสะอาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างการพัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ทุกหน่วยการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามแนวทาง GPAS 5 Steps โดยมีนวัตกรรมชุด TTK (Teacher Tool Kits) เป็นสื่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และที่สำคัญ มีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการ สามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปประกอบอาชีพหลังจากเรียนจบหรือสามารถนำไปเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้อย่างมั่นใจ โดยเฉพาะสื่อที่

สามารถพัฒนาทักษะควบคู่กับการเรียนในชั้นเรียน ส่งเสริมพัฒนาการด้านพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยของนักเรียนสอดคล้องกับ McClelland (1973) ได้กล่าวถึงความหมายที่ชื่อว่า สมรรถนะเป็น คุณลักษณะซึ่งเป็นพื้นฐานความสำเร็จของการปฏิบัติงาน และได้สรุปว่าสมรรถนะมีองค์ประกอบ 5 ส่วน คือ 1) ด้านความรู้ (Knowledge) 2) ด้านทักษะ (Skill) 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) 4) บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) และ 5) แรงจูงใจ/เจตคติ (Motive/Attitude) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีนวล รัตนานันท์ (2540) กล่าวว่า นักเรียนได้รับการจัดประสบการณ์วิทยาศาสตร์นอกชั้นเรียนจะมีผลต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์วิทยาศาสตร์แบบปกติ และ Wee and Zakaria (2012) ได้ศึกษาส่งเสริมบทบาทของพลเมืองผ่านประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบบริการสังคม พบว่านักศึกษามีประสิทธิภาพที่หลากหลายมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงการศึกษาด้วยความรู้นอกห้องเรียนผ่านการเรียนรู้แบบบริการสังคม มีความรู้สึกที่ดีภาคภูมิใจต่อความสำเร็จ และมีความรู้มากขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในชั้นตอนนี้จึงควรใช้แนวทางการวางแผนและปฏิบัติการทำกิจกรรมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การนำเสนอผลการทำกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนและนักเรียนกับครู การได้ค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่ออธิบายสิ่งที่ได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การถามคำถามเพื่อให้แสดงความคิดเห็น และการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่น

2. ผลการศึกษาความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps พบว่า รูปแบบการเรียนรู้โรงเรียนส่งเสริมอาชีพ : เซฟทองสะอาด สามารถบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน กับแบบเรียนหลักทำให้ความคิดเห็นความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมและการนำไปใช้ ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจกับการสอดแทรกแนวคิดของภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในกิจกรรมให้เกิดทักษะการเก็บข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสรุปความ ทักษะรับผิดชอบ และทักษะอาชีพเพราะเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

ที่นักเรียนอาศัยอยู่ เพราะภูมิปัญญาจัดเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญยิ่งสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ของชุมชน ท้องถิ่น และสังคมของตน สอดคล้องกับ ชลธิชา หอมพุ่ม และสมพร ร่วมสุข (2559) ได้ศึกษาเรื่องการสอนคติชนวิทยากับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนและการเสริมสร้างความภูมิใจในภูมิปัญญาไทย โดยผลการศึกษาพบว่า การสอนคติชนโดยการนำนักศึกษาลงเก็บข้อมูลสนาม (Fieldwork) นั้น เป็นวิธีสอนสำคัญที่ส่งเสริมความสามารถในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน คือ พัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะอาชีพและทักษะการใช้ชีวิต และทักษะการใช้ชีวิตในวัฒนธรรมข้ามชาติ และยังได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และยังทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทยอีกด้วย ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้ คือ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ของครูที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับนักเรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลจึงต้องปรับเปลี่ยนไป ให้มีลักษณะเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริงเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้ได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและรอบด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรทำความเข้าใจในแนวคิด หลักการของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps สามารถบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนของครูกับแบบเรียนหลักให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
2. ควรมีชุดสื่อเทคโนโลยีที่สามารถสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps ที่สามารถบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ทำคู่มือการใช้ชุดสื่อเพื่อฝึกทักษะได้หลากหลายยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างคู่มือในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps สำหรับครู

2. ควรมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ แบบ Active Learning แบบ GPAS 5 Steps บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนของครู

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2563). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมยกระดับคุณภาพการเรียนรู้แบบ Active Learning ตามแนวคิด GPAS 5 Steps เพื่อพัฒนาพหุปัญญาและสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ชั้นเคลื่อนสู่ไทยแลนด์ 4.0*. เข้าถึงได้จาก <http://www.iadth.com> 11 เมษายน 2565.

ชลธิชา หอมพุ่ม และสมพร ร่วมสุข. (2559). การสอนคณิตศาสตร์กับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน และการเสริมสร้างความรู้ในภูมิปัญญาไทย. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(2), 1549–1563.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วราภรณ์ สามโกเศศ และคณะ. (2553). *ข้อเสนอระบบการศึกษาทางเลือกที่เหมาะสมกับสุขภาวะคนไทย*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ศรีนวล รัตนานันท์. (2540). *ผลการจัดประสบการณ์หน่วยเน้นวิทยาศาสตร์นอกชั้นเรียนที่มีต่อทักษะการสังเกตของเด็กปฐมวัย*.

ปริญญา นิพนธ์ กต.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

McClelland, D.C. (1973). *Testing for Competence rather than for Intelligence, American Psychologist*. Retrieve from <https://www.therapiebreve.be/documents/mcclelland-1973.pdf> July 14th, 2020.

Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1984). *Qualitative data analysis: a sourcebook of new methods*. In qualitative data analysis: a sourcebook of new methods. Sage publications.

Wee, Y.G. and Zakaria, F.B. (2012). Promoting civic engagement through a service learning experience.

International Journal of Humanities and Social Science, 2(12), 83–88.